

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

เยาวลักษณ์ กังกั๋ง^{1*} ไพโรจน์ สถียรากร² และ ธนา อนันต์อาษา³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ สำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาสถาปัตยกรรม ปีการศึกษา 2558 จำนวน 20 คน ผู้บังคับบัญชา จำนวน 17 คน และ อาจารย์ผู้สอน จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เชิงลึก โดยมีขอบเขตทางด้านเนื้อหา 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนคำถามปลายเปิดและแบบสัมภาษณ์เชิงลึกใช้วิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ รวมทั้งด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บังคับบัญชาและอาจารย์ผู้สอน มีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาในระดับมาก ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ในขณะที่ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อตนเองอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน ด้านความรู้และด้านทักษะทางปัญญา ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา ให้ความสำคัญที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับอาจารย์ผู้สอนและผู้สำเร็จการศึกษา และอยู่ในระดับมาก แต่อาจารย์ผู้สอนและผู้สำเร็จการศึกษาให้ความสำคัญต่อตนเองในทั้ง 2 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง

คำสำคัญ: การติดตามผล, ผู้สำเร็จการศึกษา, สาขาวิชาสถาปัตยกรรม

รับพิจารณา: 21 กรกฎาคม 2560

แก้ไข: 14 สิงหาคม 2563

ตอบรับ: 9 กันยายน 2563

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาบริหารอาชีพและเทคนิคศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

² รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาบริหารอาชีพและเทคนิคศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ภาควิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

* ผู้มีพันธึ่ประสานงาน โทร. +668 6356 2641 อีเมล: yaowaluk.k@archd.kmutnb.ac.th

The Follow-up Study of the Graduates from Architecture Faculty in the Department of Architecture and Design, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

Yaowaluk Kungkong^{1*} Pairote Stirayakorn² and Thana Ananacha³

Abstract

This research aimed to conduct the follow-up study of the graduates Architecture Faculty from Architecture and Design, King Mongkut's University of Technology North Bangkok, to provide the fundamental guideline in developing the current curriculum according to Thai Qualifications Framework for Higher Education. The sample consisted of 20 graduates of Bachelor degree, including of 17 of graduates' employees, and of 20 teachers of Architecture. The sample consisted of graduates of Bachelor degree of Architecture Faculty in the Architecture and Design, including graduates' employees, and teachers of Architecture. The research tools included questionnaires and in depth interview, covering 5 areas : Ethics and Moral, Knowledge, Cognitive Skills, Interpersonal Skill and Responsibility, Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills, Practical Skills. The data were analyzed using SPSS program in order to find frequency, percentage, mean, and standard deviation. As for the open-ended questions, content analysis was used. The results revealed that the graduates' employees reported in the similar direction on the ethics and moral, interpersonal relationship and responsibilities including the numerical analysis, communication and information technology at high level. While the graduates reported different opinions from their employees and their teachers on the aspects of knowledge and cognitive skills at moderate level. The graduates' supervisors find that their subordinates who graduated with Bachelor of Architecture Faculty were at moderately level in Cognitive Skills, Practical Skills, in a high level. But teachers gave their opinions on both sides at a moderate level.

Keywords: Follow-Up Study, Graduates, Architecture

Received: July 21, 2017

Revised: August 14, 2020

Accepted: September 9, 2020

¹ Master Degree Student, Department of Vocational and Technical Education Management, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

² Associate Professor, Department of Vocational and Technical Education Management, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

³ Assistant Professor, Department of Architecture and Design, Faculty of Architecture and Design, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

* Corresponding Author Tel. +668 6356 2641 e-mail: yaowaluk.k@archd.kmutnb.ac.th

1. บทนำ

การจัดการศึกษา มุ่งเน้นในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และวัฒนธรรมอย่างรวดเร็ว สถานศึกษาจึงต้องพยายามพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีศักยภาพสูงสุดเพื่อเป็นการตอบสนองตลาดแรงงาน ทั้งนี้กระบวนการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาถือเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้เป้าหมายในการผลิตผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพตามที่สถานประกอบการต้องการและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ (สกอ.) ในฐานะที่เป็นหน่วยงานกำกับและส่งเสริมการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษา ได้กำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เพื่อเป็นเครื่องมือในการนำนโยบายที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ในส่วนของมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มุ่งเน้นเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ผลการเรียนรู้ของบัณฑิต (Learning Outcomes) ของนักศึกษา เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจและมั่นใจถึงกระบวนการผลิตบัณฑิตที่จบการศึกษาออกไป ว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีคุณภาพมาตรฐานการศึกษาตามที่กำหนดไว้ อีกทั้งแนวทางการพัฒนาหลักสูตรยังปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอนของอาจารย์ การเรียนรู้ของนักศึกษา ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้จะสอดคล้องและส่งเสริมกันอย่างเป็นระบบ ด้วยหลักการสำคัญและแนวทางที่ชัดเจนคือการพัฒนาหลักสูตรกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 5 ด้านคือ 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2. ด้านความรู้ 3. ด้านทักษะทางปัญญา 4. ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5. ทักษะด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย จึงเปรียบเสมือนเครื่องมือในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็น

รูปธรรม เป็นเครื่องประกันคุณภาพบัณฑิตว่ามีมาตรฐานเทียบเคียงกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น [1]

คณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ เปิดสอนหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม มีความสำคัญด้านการส่งเสริมการผลิตบัณฑิตทางด้านสถาปัตยกรรม เพื่อผลิตกำลังคนที่มีขีดความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการและวิชาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถ มีสมรรถนะในการปฏิบัติทางด้านวิชาการและวิชาชีพ ค้นคว้าและวิจัย ที่เป็นองค์ความรู้ใหม่ทางด้านสถาปัตยกรรม เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัยและตระหนักถึงจรรยาบรรณในวิชาชีพ และปฏิบัติตนให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีจิตสำนึก ความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาของชาติ [2] โดยหลักสูตรจะมีวงรอบการปรับปรุงทุก ๆ 6 ปี ซึ่งเป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงสถานะของสังคม อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่สอดคล้องและตอบสนองความต้องการของตลาดและสถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชน

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษากลับมาเป็นกระบวนการหนึ่งของเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาได้มีการนำความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ได้รับจากการเรียนการสอนของหลักสูตรไปใช้ในการประกอบอาชีพอย่างน้อยเพียงใด ในสภาพการปัจจุบัน

จากความเป็นมาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาศาखाวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2558 ในภาวะการณ์มีงานทำ มีการนำความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ได้รับจากการศึกษา ตลอดจนคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ไปใช้ในการประกอบอาชีพของบัณฑิตอย่างน้อยเพียงใด เพื่อเป็นแนวทางในการนำผลที่ได้มาใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรหรือกระบวนการเรียนการสอนของภาควิชาให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ภาควิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2558

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2558 จำนวน 20 คน ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 17 คน และอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ จำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้น 57 คน โดยกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาแบ่งเป็นส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ความคิดของผู้ตอบแบบสอบถาม และส่วนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด ที่สร้างขึ้นและผ่านการประเมินค่าความสอดคล้อง โดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านจากนั้นนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของครอนบาค [3] ได้ค่า IOC = .939

3.2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาและอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแบ่งเป็นส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ความคิดของผู้ตอบแบบสอบถาม และส่วนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด ที่สร้างขึ้นและผ่านการประเมินค่าความสอดคล้องจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านจากนั้นนำมาวิเคราะห์หา

ความเชื่อมั่นโดยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของครอนบาค [3] ทำให้ได้ค่า IOC = .945

3.2.3 แบบสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาเป็นแบบคำถามปลายเปิดให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ศึกษาความคิดเห็น ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา จากแบบสอบถามความคิดเห็นผู้บังคับบัญชาและอาจารย์ผู้สอนจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึกจากนั้นรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวิเคราะห์ผลความคิดเห็นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าพร้อมทั้งแปลความหมายค่าเฉลี่ยของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามตารางที่ 1 สำหรับคำถามปลายเปิดใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา

ตารางที่ 1 มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5ระดับ

ระดับความคิดเห็น	
4.50-5.00	5 = ความคิดเห็นระดับมากที่สุด
3.50-4.49	4 = ความคิดเห็นระดับมาก
2.50-3.49	3 = ความคิดเห็นระดับปานกลาง
1.50-2.49	2 = ความคิดเห็นระดับน้อย
1.00-1.49	1 = ความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด

4. ผลการวิจัย

จากการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ทำให้ผลการวิจัยดังตารางที่ 2 ถึง ตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าความคิดเห็นของผู้สำเร็จ การศึกษา

ระดับความคิดเห็น	ผู้สำเร็จการศึกษา (20 คน)		
	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	3.44	0.78	ปานกลาง
2. ด้านความรู้	3.24	0.82	ปานกลาง
3. ด้านทักษะทางปัญญา	2.84	0.68	ปานกลาง
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	3.28	0.84	ปานกลาง
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.27	0.72	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.21	0.78	ปานกลาง

ตารางที่ 3 แสดงค่าความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

ระดับความคิดเห็น	ผู้บังคับบัญชา (17คน)		
	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.04	0.55	มาก
2. ด้านความรู้	3.36	0.61	ปานกลาง
3. ด้านทักษะทางปัญญา	2.92	0.78	ปานกลาง
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	3.91	0.71	มาก
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.61	0.78	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.57	0.69	มาก

ตารางที่ 4 แสดงค่าความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน

ระดับความคิดเห็น	อาจารย์ผู้สอน (20 คน)		
	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.31	0.59	มาก
2. ด้านความรู้	3.72	0.59	มาก
3. ด้านทักษะทางปัญญา	3.82	0.55	มาก
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.28	0.56	มาก
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.38	0.60	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.10	0.58	มาก

5. สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย การติดตามผู้สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ สามารถนำมาสรุปผลและอภิปรายผล แยกเป็นรายด้านได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่าโดยรวมผู้บังคับบัญชามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับอาจารย์ผู้สอน เปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อตนเองอยู่ในระดับปานกลาง โดยให้ค่าเฉลี่ยสูงสุดต่อการมีความรับผิดชอบต่อตนเอง

5.1.2 ด้านความรู้ พบว่าเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้สำเร็จการศึกษากับผู้บังคับบัญชามีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกัน แต่อาจารย์ผู้สอนให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยทั้งสามกลุ่มได้ให้ค่าเฉลี่ยสูงสุดต่อความสามารถใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ ในการเขียนแบบอาคาร พร้อมทั้งนำเสนอผลงานผ่านคอมพิวเตอร์ได้

5.1.3 ด้านทักษะทางปัญญา เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชามีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ในขณะที่อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยผู้สำเร็จการศึกษาให้ค่าเฉลี่ยสูงสุดต่อการมีแนวทางการสร้างสรรค์งานสถาปัตยกรรมที่ต้องนำแนวคิดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมาประยุกต์ใช้ พร้อมระบุปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากอิทธิพลต่าง ๆ ผู้บังคับบัญชาให้ค่าเฉลี่ยสูงสุดต่อความสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดจากคุณสมบัติและการนำไปใช้ของวัสดุก่อสร้างประเภทต่าง ๆ และอาจารย์ผู้สอนให้ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สามารถระบุปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา ตลอดจนแก้ไขปัญหาการเขียนแบบอาคารขนาดเล็กขนาดกลาง รวมทั้งอาคารสาธารณะและอาคารขนาดใหญ่ได้

5.1.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่าโดยรวมผู้บังคับบัญชามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับอาจารย์ผู้สอน เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อตนเองอยู่ในระดับปานกลาง โดยทั้งสาม

กลุ่มให้ค่าเฉลี่ยสูงสุดในรายชื่อไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5.1.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่าโดยรวมผู้บังคับบัญชามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับอาจารย์ผู้สอน เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อตนเองอยู่ในระดับปานกลาง

5.2 จากการสรุปผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยพบว่าประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผล ดังนี้

5.2.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยภาพรวมพบว่า ผู้บังคับบัญชากับอาจารย์ผู้สอน มีความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมาก แต่ผู้สำเร็จการศึกษาให้ความคิดเห็นต่อตนเองในระดับปานกลาง ดังรูปที่ 3 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สักรินทร์ [4] ที่ระบุว่าผู้บังคับบัญชามีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษามากกว่าปฏิบัติด้วยความรับผิดชอบสูง คำนึงถึงจรรยาบรรณและคุณธรรมในวิชาชีพอยู่ในระดับมาก

5.2.2 ด้านความรู้ โดยภาพรวมพบว่าผู้สำเร็จการศึกษากับผู้บังคับบัญชามีความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับปานกลาง แต่อาจารย์ผู้สอนให้คิดเห็นอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกศักดิ์ [5] ที่ระบุว่าผู้สำเร็จการศึกษาและอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกันแต่ต่างระดับกัน หลักสูตรควรมีการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติในสาขาวิชาสถาปัตยกรรมให้ครอบคลุมรอบด้านเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในวิชาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา

5.2.3 ด้านทักษะทางปัญญา โดยภาพรวมพบว่าผู้สำเร็จการศึกษากับผู้บังคับบัญชามีความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่อาจารย์ผู้สอนให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของเอกศักดิ์ [5] ที่ระบุว่า เนื่องจากผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการทำงานสูง จึงมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลกว่าผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บังคับบัญชาก็มีความคิดเห็นด้านทักษะทางปัญญาของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง และผู้สำเร็จการศึกษาประเมินตนเองว่ามีทักษะอยู่ในระดับมากเนื่องจากขาดประสบการณ์อาจ

เป็นเพราะผู้สำเร็จการศึกษายังขาดประสบการณ์ในการทำงาน ความชำนาญในการคิดวิเคราะห์หรือแก้ไขปัญหา ยังมีไม่มาก ซึ่งหลักสูตรสามารถเพิ่มเติมการเรียนรู้ให้กับนักศึกษาได้มีโอกาสในการฝึกฝนการคิดวิเคราะห์ถึงปัญหาตลอดจนการแก้ไขปัญหาเมื่อเจอกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นทั้งในงานด้านสถาปัตยกรรมและที่เกี่ยวข้องในวิชาชีพ อันจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับนักศึกษาและสร้างความพึงพอใจต่อสถานประกอบการที่รับเข้าทำงาน

5.2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ โดยภาพรวมพบว่า ผู้บังคับบัญชากับอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ในระดับมาก แต่ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อตนเองในระดับปานกลาง ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ เอกศักดิ์ [5] ที่ระบุว่า ผู้บังคับบัญชามีความคิดเห็นในระดับปานกลาง แต่ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก

5.2.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยภาพรวมพบว่าผู้บังคับบัญชากับอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมาก แต่ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อตนเองในระดับปานกลาง ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ เอกศักดิ์ [5] ที่ระบุว่า ผู้บังคับบัญชามีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง แต่ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

5.3 จากการสัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

5.3.1 ผู้บังคับบัญชามีความพึงพอใจในตัวผู้สำเร็จการศึกษาในการเตรียมความพร้อมการต่อการเข้าทำงานในสถานประกอบการ ถือเป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่สร้างความประทับใจประการแรกให้กับผู้บังคับบัญชา ตลอดจนการปฏิบัติตนเมื่อเข้าปฏิบัติงาน ทั้งความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความอ่อนน้อมถ่อมตน จึงเห็นได้ว่าผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม จริยธรรม และการเป็นผู้มีทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นอย่างดี

5.3.2 ผู้บังคับบัญชามีความพึงพอใจต่อหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน เพราะสามารถผลิตบัณฑิตที่คิดเป็น ทำเป็น ให้จบออกมาทำงานในสถานประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในงานด้านการออกแบบ การคิด

วิเคราะห์งานโครงสร้างต่าง ๆ หรือการนำเสนอผลงาน รวมไปถึงความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์และรูปแบบของงานนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี

6. ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในด้านต่าง ๆ ดังนี้

6.1 ผู้สำเร็จการศึกษามีจุดเด่นในด้านคุณธรรม จริยธรรม ทำให้เป็นที่ยอมรับต่อสถานประกอบการ อาจารย์ผู้สอนจึงควรปลูกฝังคุณลักษณะเหล่านี้ต่อนักศึกษารุ่นต่อ ๆ ไปให้เป็นบัณฑิตที่เพียบพร้อมทั้งความรู้ความสามารถและคุณธรรม จริยธรรม ตามหลักสูตร และจรรยาบรรณทางวิชาชีพ

6.2 อาจารย์ผู้สอนควรถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติ ในรายวิชาโดยให้นักศึกษาได้มีโอกาสสัมผัสประสบการณ์จริงโดยตรง เช่น จัดกิจกรรมศึกษาดูงานหรือจัดโครงการ เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าร่วม เพื่อเปิดโลกของการเรียนรู้ที่ทันสมัยและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

6.3 ควรฝึกให้นักศึกษาได้คิดวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพการณ์ต่าง ๆ เช่น การฝึกวิคิด วิธีแก้ไข หรือเทคนิคในการออกแบบ เขียนแบบ โครงสร้างทางสถาปัตยกรรม การฝึกแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในงานออกแบบ เพื่อให้นักศึกษามีทักษะที่ดีเมื่อออกไปประกอบวิชาชีพ

6.4 ควรจัดการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและหลากหลาย ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในอาชีพสถาปนิก เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถแข่งขันกับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากทั่วประเทศได้อย่างมีคุณภาพ

8. เอกสารอ้างอิง

[1] Board of Higher Education, Thai Qualifications Framework for Higher Education : TQF 2009 and guidelines, Bangkok: Office of the Higher Education Commission, 2009.

[2] Architecture and Design Faculty, Bachelor of Architecture Program, Architecture (5 years) (Now Curriculum 2011), Bangkok: King Mongkut's Institute of Technology North Bangkok, 2011.

[3] V. Ketsingh, Statistical Annlysis for Research, Bangkok: Charoenphol Publishing and Covering Limiter Partnership, 2000.

[4] S. Yuphong, Follow-up of Graduates of King Mongkut's Institute of Technology North Bangkok, The academic year 2003 : King Mongkut's Institute of Technology North Bangkok, 2003.

[5] A. Aksornsre, Follow-Up Study of Bachelor of Industrial Technology (Tool and DieDesign) Graduate, College of Industrial Technology, King Mongkut's University of Technology North Bangkok, Bangkok: King Mongkut's University of Technology North, 2009.